

## فهرست مطالب

۱۱ ..... مقدمه

### فصل اول: شهرهای باستانی

آغاز زندگی شهری ..... ۱۳

اولین تمدنها در تاریخ ..... ۱۷

تمدن بین النهرين ..... ۱۷

بابل ..... ۱۸

تمدن مصر ..... ۱۹

تمدن ایران ..... ۲۱

تمدن یونان ..... ۲۲

تمدن رومی ..... ۲۴

### فصل دوم: اصفهان از آغاز تا اسلام

ایرانیان ..... ۲۷

شكل گیری اصفهان ..... ۲۹

وجه تسمیه اصفهان ..... ۳۱

ساختار کالبدی - اجتماعی شهر اصفهان، پیش از اسلام ..... ۳۲

اصفهان دوره ماد و هخامنشیان ..... ۳۳

اصفهان در دوره اسکندر ..... ۳۴

|                               |                             |
|-------------------------------|-----------------------------|
| ۷۲                            | میدان نقش جهان              |
| ۷۴                            | مسجد                        |
| ۷۶                            | مسجد جامع (مسجد جمعه)       |
| ۷۷                            | مسجد جامع عباسی (مسجد امام) |
| ۷۷                            | چهارباغ                     |
| ۷۸                            | بازار                       |
| ۸۳                            | کاروان سرا                  |
| ۸۵                            | مدرسه                       |
| ۸۷                            | گرمابه                      |
| ۸۸                            | محله                        |
| ۹۱                            | اصفهان پس از شاه عباس اول   |
| ۹۲                            | حمله افغانان به اصفهان      |
| ۹۵                            | حکومت افغانها               |
| فصل پنجم: اصفهان: پس از صفویه |                             |
| ۹۷                            | اصفهان، در عهد نادر         |
| ۹۹                            | اصفهان در زمان قاجار        |
| ۱۰۳                           | اصفهان عهد پهلوی            |
| فصل ششم: بافت قدیم شهری       |                             |
| ۱۰۵                           | بافت و فضا                  |
| ۱۰۹                           | بافت قدیم                   |

|                                    |                                       |
|------------------------------------|---------------------------------------|
| ۲۵                                 | اصفهان در عهد پارت‌ها (اشکانیان)      |
| ۳۶                                 | اصفهان در دوره ساسانیان               |
| فصل سوم: اصفهان: از اسلام تا صفویه |                                       |
| ۳۹                                 | شکل گیری شهرها پس از اسلام            |
| ۴۱                                 | ساختار کالبدی شهر پس از اسلام         |
| ۴۴                                 | فتح اصفهان به دست اعراب               |
| ۴۷                                 | اصفهان در دوره آل بویه                |
| ۴۹                                 | اصفهان در عهد سلجوقیان                |
| ۵۲                                 | معماری و شهرسازی                      |
| ۵۳                                 | اصفهان عهد مغول                       |
| ۵۴                                 | معماری و شهرسازی                      |
| ۵۵                                 | اصفهان در زمان تیموریان               |
| ۵۷                                 | شهر و شهرسازی عهد تیمور و جانشینان او |
| فصل چهارم: اصفهان عصر صفویه        |                                       |
| ۶۰                                 | پایتختی اصفهان و شهرسازی              |
| ۶۲                                 | اقدامات شاه عباس                      |
| ۶۷                                 | شکوه و طراحی شهری اصفهان              |
| ۶۹                                 | شهر اصفهان صفوی از دیدگاه سیاحان      |
| ۷۱                                 | عناصر شهری در اصفهان عصر صفویه        |

|     |                         |
|-----|-------------------------|
| ۱۴۸ | محله جماله              |
| ۱۵۰ | بناهای تاریخی           |
| ۱۵۱ | طرح سامان بخشی جماله    |
| ۱۵۳ | محله جلفا               |
| ۱۶۳ | فعالیتهای فرهنگی ارامنه |
| ۱۶۵ | بناهای تاریخی           |
| ۱۶۶ | تحولات بافت شهری جلفا   |
| ۱۸۵ | فهرست جای‌ها            |
| ۲۰۰ | منابع و مأخذ            |
| ۲۰۱ | لیست مکان‌ها            |
| ۲۰۲ | لفظ و لغات              |
| ۲۰۳ | اصطلاحات                |
| ۲۰۴ | مکان‌ها                 |
| ۲۰۵ | نام‌ها                  |
| ۲۰۶ | علایق خاصه              |
| ۲۰۷ | ادبیات                  |
| ۲۰۸ | مذهب                    |
| ۲۰۹ | مذهب                    |
| ۲۱۰ | ائمه اسلامی             |
| ۲۱۱ | ائمه اسلامی             |
| ۲۱۲ | ائمه اسلامی             |
| ۲۱۳ | ائمه اسلامی             |
| ۲۱۴ | ائمه اسلامی             |
| ۲۱۵ | ائمه اسلامی             |
| ۲۱۶ | ائمه اسلامی             |

|     |                                      |
|-----|--------------------------------------|
| ۱۱۰ | ویژگیهای بافت قدیم                   |
| ۱۱۰ | محورهای شهری                         |
| ۱۱۲ | ویژگی های محوطه های مسکونی بافت قدیم |
| ۱۱۴ | مسایل و مشکلات بافت قدیم اصفهان      |

### فصل هفتم: سامان بخشی بافت قدیم

|     |                                 |
|-----|---------------------------------|
| ۱۱۷ | سامان بخشی                      |
| ۱۲۲ | شرایط لازم جهت سامان بخشی       |
| ۱۲۲ | شناخت                           |
| ۱۲۳ | مشارکت                          |
| ۱۲۴ | موانع سامان بخشی بافت قدیم      |
| ۱۲۵ | کمبود سرمایه                    |
| ۱۲۶ | ارث                             |
| ۱۲۶ | وقف                             |
| ۱۲۷ | ناکارآمدی طرح های جامع و تفصیلی |

### فصل هشتم: بافت قدیم در سه محله تاریخی اصفهان

|     |                                 |
|-----|---------------------------------|
| ۱۳۱ | مقدمه‌ای بر محلات تاریخی اصفهان |
| ۱۳۳ | محله تاریخی جوباره              |
| ۱۴۴ | بناهای تاریخی                   |
| ۱۴۷ | سامان بخشی جوباره               |